U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy senátu JUDr. Pavla Vrchy a soudců JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Milady Tomkové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu**, se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Okresním soudem v Liberci**, a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Liberci pod sp. zn. 14 EC 154/2009, o zaplacení částky 10 000 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **UPC Česká republika, a. s.**, se sídlem v Praze 4, Závišova 5, IČ 00562262, a žalovaného **J. S.**,

takto:

I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Liberci pod sp. zn. 14 EC 154/2009, o zaplacení částky 10 000 Kč s příslušenstvím, **je** soud.

II. Usnesení Okresního soudu v Liberci ze dne 8. 9. 2010, čj. 14 EC 154/2009 - 43, **se zrušuje.**

Odůvodnění:

Návrhem doručeným dne 30. 11. 2010 se Český telekomunikační úřad domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále již „zákon č. 131/2002 Sb.“) mezi ním a Okresním soudem v Liberci ve věci žaloby vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 14 EC 154/2009 týkající se zaplacení 10 000 Kč s příslušenstvím.

Z předloženého soudního spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Žalobkyně uzavřela s žalovaným dne 9. 2. 2008 smlouvu č. 2044341-9, jejíž nedílnou součástí byly Všeobecné podmínky pro poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací společnosti UPC Česká republika. Podle žalobní verze tato

smlouva byla ukončena výpovědí zaslanou žalovanému dne 24. 11. 2008, avšak žalovaný nesplnil svoji povinnost, ze smlouvy vyplývající, a nevrátil žalobkyni modem. Podle všeobecných podmínek tak žalobkyni vznikl nárok na smluvní pokutu ve výši 10 000 Kč. Žalovaný však smluvní pokutu neuhradil.

Okresní soud v Liberci usnesením ze dne 8. 9. 2010, čj. 14 EC 154/2009 - 43, řízení o žalobě zastavil (výrok I.) s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu (výrok II.). V odůvodnění uvedl, že podle § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o elektronických komunikacích"), rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné a účastníkem, popř. uživatelem na straně druhé, Český telekomunikační úřad, přičemž smluvní pokuta je tzv. akcesorický závazek, který se přimyká k hlavnímu závazku. V daném případě smluvní pokuta zajišťuje hlavní závazek ze smlouvy o poskytování telekomunikačních služeb. Tím, že zákon o elektronických komunikacích institut smluvní pokuty upravil jako povinnou součást smluv o poskytování telekomunikačních služeb, je třeba i na smluvní pokutu za porušení povinností z takové smlouvy pohlížet z hlediska § 129 odst. 1 cit. zákona (upravujícího pravomoc Českého telekomunikačního úřadu) jako na povinnost *„uloženou tímto zákonem."* Podle přesvědčení okresního soudu i o této smluvní pokutě bude rozhodovat ten orgán, který je příslušný k rozhodnutí sporu o porušení hlavní povinnosti, na níž je smluvní pokuta vázána. V daném případě je tedy i u smluvní pokuty dána pravomoc Českého telekomunikačního úřadu; okresní soud proto z těchto důvodů s odkazem na § 104 odst. 1 o. s. ř. řízení o podaném návrhu zastavil a rozhodl, že po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k vyřízení orgánu, do jehož pravomoci rozhodování o ní patří. Usnesení nabylo právní moci dne 6. 10. 2010.

Český telekomunikační úřad (dále též „navrhovatel") poté podal návrh zvláštnímu senátu k rozhodnutí kompetenčního sporu. Navrhovatel vychází z toho, že pravomoc Českého telekomunikačního úřadu je dána pouze v případě sporů o otázkách souvisejících se samotným poskytováním služeb elektronických komunikací, event. o ujednáních na ně úzce navazujících, přičemž ujednání o povinnosti zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení přitom takovým ujednáním není. Namítá, že není příslušným orgánem k rozhodnutí daného sporu a odkazuje přitom na usnesení zvláštního senátu ze dne 20. 7. 2009, sp. zn. Konf 50/2009, a dále na usnesení ze dne 27. 10. 2009, sp. zn. Konf 100/2009.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem ohledně zaplacení smluvní pokuty ve výši 10 000 Kč s příslušenstvím se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Smluvní pokuta je typickým soukromoprávním institutem; jde o způsob zajištění závazku, jehož účelem je zpravidla peněžitá sankce za porušení či nesplnění (smluvní) povinnosti (§ 544 odst. 1 občanského zákoníku). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je však nutné především vycházet z charakteru povinnosti, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem příčiny a následku, které nelze posuzovat odděleně; existence porušení povinnosti je přitom určující

pro existenci nároku na smluvní pokutu, nikoliv obráceně. O smluvní pokutě tedy bude rozhodovat ten orgán, který je podle zákona příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, za něž je smluvní pokuta vymáhána.

Ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikacích zakládá pravomoc Českého telekomunikačního úřadu rozhodovat ve sporech tam, kde tak stanoví tento zákon; podle § 129 odst. 1 zákona pak Úřad rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné a účastníkem, popřípadě uživatelem, na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě. Podle § 64 odst. 1 téhož zákona je účastník, popřípadě uživatel veřejně dostupné služby elektronických komunikací, povinen uhradit za poskytnutou službu cenu ve výši platné v době poskytnutí této služby.

Pokud by tedy ve smlouvě mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem byla dohodnuta smluvní pokuta pro případ, že účastník neuhradí cenu za poskytnutou službu, byl by k rozhodování o smluvní pokutě příslušný navrhovatel, jak ve svém usnesení uvedl okresní soud, neboť neuhrazení ceny za poskytnutou službu je porušením povinnosti podle zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu je na toto porušení přímo navázán. Kdyby v takovém případě rozhodoval o smluvní pokutě soud, musel by nejprve posoudit, zda došlo k porušení povinnosti uhradit cenu za poskytnutou službu, což by však znamenalo nepřípustnou ingerenci do pravomoci navrhovatele, která je mu svěřena v citovaném § 127 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích.

Předmětem řízení v této věci je však smluvní pokuta za porušení povinnosti vrátit vypůjčený modem poté, co byla smlouva ukončena. Výpůjčka věci je přitom běžný soukromoprávní vztah a rozhodování o smluvních sankcích plynoucích z porušení povinností vztahujících se k výpůjčce tedy přísluší soudu. Jak ostatně zvláštní senát uvedl ve svém usnesení ze dne 13. 10. 2005, čj. Konf 99/2004 - 5 (publikováno pod č. 1478/2008 Sb. NSS), *spor o nároky plynoucí z porušení povinnosti vypůjčitele vrátit zařízení sloužící k přijímání signálu digitálního satelitního vysílání, které mu osoba vykonávající komunikační činnost coby půjčitel předala v návaznosti na uzavření smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, není sporem týkajícím se povinností uložených zákonem o elektronických komunikacích, nebo na jeho základě, o němž by měl rozhodovat Český telekomunikační úřad (§ 129 odst. 1 tohoto zákona), nýbrž sporem vyplývajícím ze soukromoprávního vztahu. Rozhodnout o takovém sporu proto přísluší soudu (§ 7 odst. 1 o. s. ř.).*

Rozhodování o nárocích plynoucích z porušení povinnosti vrátit vypůjčenou věc (byť k výpůjčce došlo v souvislosti s uzavřením smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací) tedy zákon o elektronických komunikacích nesvěřuje navrhovateli; z pravomoci soudů se tak tyto věci nevymykají (§ 7 odst. 1 o. s. ř.). Proto zvláštní senát vyslovil, že rozhodnout o věci přísluší soudu.

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle

rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení okresního soudu, a odstranil tak překážku věci rozhodnuté.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Okresní soud v Liberci pokračovat v původním řízení o podané žalobě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 8. března 2011

JUDr. Pavel Vrcha
předseda zvláštního senátu